

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА
ФАКУЛТЕТ „ФИНАНСОВО-СЧЕТОВОДЕН“
КАТЕДРА „ФИНАНСИ“

Приета от ФС (протокол № 11 от 25.04.2024 г.):

УТВЪРЖДАВАМ:

Приета от КС (протокол № 8 от 11.04.2024 г.):

Декан:

(доц. д-р Д. Георгиева)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „ФИНАНСОВО ПОСРЕДНИЧЕСТВО“

ЗА СПЕЦ: „Финанси“; ОКС „бакалавър“ – дистанционно обучение

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 3

СЕМЕСТЪР: 5

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 270 ч.; в т.ч. аудиторна 15 ч.

КРЕДИТИ: 9

РАБОТЕН ЕЗИК: български

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ	ОБЩО (часове)
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ в т.ч.:	15
• ЛЕКЦИИ	9
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия)	6
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	255

Изготвили програмата:

1.
(Доц. д-р Л. Георгиев)

2.
(Гл. ас. д-р Св. Борисов)

Ръководител катедра:
„Финанси“ (доц. д-р Стоян Киров)

I. АНОТАЦИЯ

Цел на дисциплината: да осигури на студентите базови знания относно теорията и практиката на функционирането на финансовите пазари и институции. Тази тематика е твърде актуална в съвременните условия, поради необходимостта от преосмисляне на институционалната структура и регулирането на финансовите системи в контекста на глобалната финансова криза от 2007-08 г.

Предварителни изисквания: за да изучават дисциплината студентите е необходимо да притежават знания и умения за основните принципи на финансите (изучавани по „Въведение във финансите“), характеристиките на съвременните пари и инструментите, използвани от централните банки за провеждане на парична политика (изучавани по „Теория на парите“), правните аспекти на сделките на финансовите институции (изучавани по „Основи на правото“).

Изграждане на знание и разбиране: в резултат на обучението студентите придобиват знания за: природата на финансовите пазари и пазарните дефекти (фрикции); теоретичните основи на финансовото посредничество; структурата на финансовия сектор, моделите на неговата организация и еволюция; същността и типологията на финансовите кризи, както и адекватните антикризисни мерки; спецификите на банковите и небанкови посредници и необходимостта от взаимно допълване между тях; съвременните предизвикателства пред финансовото посредничество от страна на FinTech и BigTech индустрията.

Приложение на знанията и уменията: изразява се в способността на студентите да: анализират измеренията на дефектите на финансовите пазари и тяхната еволюция; анализират факторите, влияещи върху еволюцията и съвременните промени в структурата на финансовите пазари и институции; обясняват анатомията на финансовите кризи и необходимите промени в регулирането на финансовия сектор; познават и сравняват бизнеса на различните категории банков и небанкови финансови посредници.

Получените знания и умения имат практическо приложение в работата на мениджърите на банки и други кредитни институции, портфейлните мениджъри на инвестиционни фондове и други институционални инвеститори, финансовите анализатори в брокерски фирми и други финансови институции, инвестиционните посредници и консултанти, специалистите от регулаторните и надзорни агенции на финансовия сектор.

Способност за разширяване на знанията и формиране на нови умения: придобитите знания се разширяват при изучаването на дисциплините „Финансови инвестиции“ и „Регулиране и надзор на финансовия сектор“ в бакалавърската програма по „Финанси“ и „Иновации и финансови кризи“ в магистърската програма по „Финанси и иновации“.

Придобиване на ключови компетентности: при обучението по дисциплината по-важните компетентности, които студентите придобиват са цифрова и предприемаческа.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

№. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ
ТЕМА 1. ВЪВЕДЕНИЕ ВЪВ ФИНАНСОВИТЕ ПАЗАРИ И ПАЗАРНИТЕ ДЕФЕКТИ	
1.1.	Природа на финансовите пазари и инструменти
1.2.	Идеалната пазарна структура: теория и реалност
1.3.	Дефектите на финансовите пазари и необходимостта от посредничество
ТЕМА 2. ТЕОРЕТИЧНИ ОСНОВИ НА ФИНАНСОВОТО ПОСРЕДНИЧЕСТВО	
2.1.	Традиционни теории за финансовото (банково) посредничество
2.2.	Нови теоретични възгледи за финансовото (небанково) посредничество
2.3.	Финтех и най-новите концепции за структурните промени във финансовото посредничество
ТЕМА 3. ФИНАНСОВИ ПАЗАРИ, ИНСТИТУЦИИ И СТРУКТУРА НА ФИНАНСОВАТА СИСТЕМА	
3.1.	Видове финансови пазари
3.2.	Природа и типология на финансовите институции
3.3.	Институционална структура на финансовата система
3.4.	Ролята на финансовата инфраструктура
ТЕМА 4. СТАДИИ В РАЗВИТИЕТО НА ФИНАНСОВИТЕ СИСТЕМИ	
4.1.	Обзор на стадите
4.2.	Ранни форми на финансови посредници и пазари
4.3.	Алтернативни финансови системи: банково и пазарно-ориентирани
4.4.	Конвергенция на алтернативните финансови системи
ТЕМА 5. ПРОМЕНЯЩАТА СЕ ПРИРОДА И СТРУКТУРА НА ФИНАНСОВОТО ПОСРЕДНИЧЕСТВО СЛЕД 1990 Г.	
5.1.	Фактори на промените
5.2.	Институционалните промени в периода 1990 – 2000 г.
5.3.	Началото на XXI-ви век и феноменът „финансиализация” на икономиките
ТЕМА 6. ФИНАНСОВИ КРИЗИ	
6.1.	Природа и типология на финансовите кризи
6.2.	Кризисни драйвъри
6.3.	Теоретични обяснения
6.4.	Глобалната финансова криза от 2007-2009 г.
6.5.	Дълговата криза в Европа
ТЕМА 7. БАНКОВО ПОСРЕДНИЧЕСТВО	
7.1.	Специфика на банковия бизнес
7.2.	Информация и банково посредничество
7.3.	Процесът на секюритизация и промените в банковите бизнес модели
ТЕМА 8. ИНВЕСТИЦИОННО ПОСРЕДНИЧЕСТВО НА КАПИТАЛОВИТЕ ПАЗАРИ	
8.1.	Инвестиционно банкиране и инвестиционни банкови фирми
8.2.	Брокерски фирми и индустрия на брокерските услуги на дребно
8.3.	Инвестиране на капиталовите пазари чрез брокерски заеми

ТЕМА 9. ФОНДОВИ БОРСИ	
9.1.	Фондовите борси като пазарни посредници
9.2.	Системи за борсова търговия
9.3.	Конкурентни пазарни структури – извънборсови пазари и алтернативни системи за търговия
9.4.	Съвременни предизвикателства и промени в борсовата индустрия
ТЕМА 10. ПОСРЕДНИЧЕСТВО НА ИНСТИТУЦИОНАЛНИТЕ ИНВЕСТИТОРИ	
10.1.	Институционалните инвеститори в контекста на съвременната финансова архитектура
10.2.	Застрахователни компании
10.3.	Частни пенсионни фондове
10.4.	Инвестиционни компании (дружества) и взаимни фондове
10.5.	Взаимни фондове на паричния пазар и банки: сравнителни характеристики
10.6.	Хедж фондове
10.7.	Фондове за дялови инвестиции и рисков капитал
ТЕМА 11. ФИНТЕХ И ФИНАНСОВО ПОСРЕДНИЧЕСТВО	
11.1.	Финтех: същност и драйвъри
11.2.	Еволюция на финтех: от финтех 1.0 до финтех 3.0
11.3.	Сегменти на финтех индустрията
11.4.	Съвременна диверсификация на финансовото посредничество: ролята на финтех
11.5.	Поглед в бъдещето: премахване или допълване на традиционното финансово посредничество

III. МЕТОДИ НА ПОДГОТОВКА И ПРОВЕЖДАНЕ НА ОБУЧЕНИЕ

Методите на подготовка и провеждане на обучението по дисциплината „Финансово посредничество“ включват използването на различните учебни ресурси и дейности, чрез които се осъществява учебният процес в дистанционната форма на обучение:

- *учебни ресурси:*
 - *електронни учебни материали;*
 - *мултимедийни презентации по тематичното съдържание на дисциплината, включващи теоретично представяне на темите и подтемите (основни понятия, постановки, дефиниции, модели, класификации и др.);*
 - *файлове с допълнителна информация по темите;*
 - *интернет страници.*
- *учебни дейности:*
 - *провеждане на учебни занятия в присъствени периоди;*
 - *разписание за консултации;*
 - *тест;*
 - *задание;*
 - *чат за синхронна комуникация.*

IV. ФОРМИ НА КОНТРОЛ

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриално оценяване		
1.1.	Тест	2	70
1.2.	Практически казус	1	50
Общо за семестриалното оценяване:		3	120
2.	Сесийно оценяване		
2.1.	Изпит (комбиниран тест)	1	135
Общо за сесийното оценяване:		1	135
Общо за всички форми на контрол:		4	255

V. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Електронни учебни материали по дисциплината „Финансово посредничество“, качени в платформата за електронно и дистанционно обучение на ИУ – Варна.
2. Георгиев, Л., Вълканов, Н. (2014). *Финансово посредничество*. Варна: Стено.
3. Мишкин, Фр. С. (2014). *Теория на парите, банковото дело и финансовите пазари*. София: Изток-Запад.

ДОПЪЛНИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Георгиев, Л. (2021). Финтех и диверсификация на финансовото посредничество. Тринадесета онлайн научно-приложна конференция с международно участие „*Инвестиции в бъдещето 2021*“, Варна, с. 67-76.
2. Георгиев, Л., Найденова, Кр. (2020). Развитие на водещите фондови пазари и предизвикателствата пред БФБ-София. *Научни трудове на УНСС*, Том № 1, с. 223-257.
3. Рубини, Н., Мим, Ст. (2011). *Кризисна икономика. Основен курс за бъдещето на финансите*. София: Сиела.
4. Стиглиц, Дж. (2010). *Свободното падане. (Америка, свободните пазари, кризата и виновните за нея)*. София: ИнфоДАР.
5. Cambridge Centre for Alternative Finance (2019). *Shifting Paradigms. The 4th European Alternative Finance Benchmarking Report*. University of Cambridge.
6. De Naan, J., Oosterloo, S., Schoenmaker, D. (2015). *Financial Markets and Institutions: a European Perspective*. Third Edition, Cambridge University Press.
7. Financial Stability Board (2019). *FinTech and market structure in financial services: Market developments and potential financial stability implications*.
8. Greenbaum, S., Thakor, A., Boot, A. (2015). *Contemporary Financial Intermediation*. Third Edition, Academic Press Publishing.
9. Mishkin, Fr., Eakins, St. (2018). *Financial Markets and Institutions*. Ninth Edition, Pearson.

Април 2024 г.